

Sygn. akt III CSK 410/15

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa M. C.
przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń i Reasekuracji [...] S.A. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 24 lutego 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...].
z dnia 19 czerwca 2015 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód M. C. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]. z dnia 19 czerwca 2015 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 30 stycznia 2015 r., którym oddalono powództwo przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń i Reasekuracji [...] S.A. z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 335.848,28 zł z ustawowymi odsetkami tytułem odszkodowania za uszkodzenie ładunku w trakcie przewozu.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. wprowadzono wymaganie przytoczenia podstawy i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarżący oparł wniosek na przyczynach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne dotyczące braku podstawy nakładania przez zakład ubezpieczeń na poszkodowanego obowiązku dostarczania dokumentów innych jak niezbędne ubezpieczycielowi do poprawnego i samodzielnego ustalenia wysokości odszkodowania, wykorzystywania przez pozwanego własnych zaniedbań ustawowych obowiązków na przedsądowym etapie likwidacji szkód. Tym samym zdaniem skarżącego zachodzi potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości i rozbieżności w orzecznictwie sądów. Przepisy wymagające interpretacji nie zostały wskazane wprost, a konkluzja wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania została sformułowana następująco: „Występujący w sprawie problem sprowadza się więc do oceny dowodów zgromadzonych w toku postępowania likwidacyjnego i możliwości ich wykorzystania w postępowaniu sądowym w przypadku powołania się przez stronę na te dowody. Zdaniem skarżącego pominięcie przez Sąd Apelacyjny dowodów

zgromadzonych w toku postępowania likwidacyjnego uzasadnia wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania”. W pierwszym rzędzie wskazać należy, że Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹⁵ § 2 k.p.c.), a podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). Oznacza to konsekwentnie, że przyczyną uzasadniającą przyjęcie skargi nie może być kwestionowanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia oparte na twierdzeniu, że część dowodów została pominięta. Podkreślenia wymaga, że Sąd wskazał w motywach rozstrzygnięcia na zaniedbania powoda i jego pełnomocnika w zakresie wykazania przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej w postaci zdarzenia wyrządzającego szkodę, stanowiącego podstawę odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń, oraz powstania szkody i jej wysokości. Wyraźnie wskazał przy tym, że nie znalazł podstaw do prowadzenia postępowania dowodowego z urzędu. Podkreślenia wymaga również, że wniosek i jego uzasadnienie nie odpowiadają wymaganiom kwalifikowanej czynności procesowej, jaką jest skarga kasacyjna z uwagi na braki w zakresie właściwego wyodrębnienia, precyzyjnego sformułowania i właściwej motywacji.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które wiąże się z określonym przepisem prawnym i ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej ale i innych podobnych spraw, wymaga precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). W zasadzie powinno to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym, a nie teoretycznym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi zawierać odrębne, pogłębione wywody wskazujące na zaistnienie powołanych okoliczności, uzasadniających przyjęcie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Powołanie się na przyczynę istnienia potrzeby wykładni

przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa - mimo wystąpienia takiej potrzeby - nie doczekał się wykładni albo że niejednolita jego interpretacja wywołuje w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych rozbieżności w judykaturze (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.). Skarżącego obciąża zatem obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności, zawierającej szczegółowe omówienie, na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, a w przypadku istnienia rozbieżności w judykaturze, przytoczenia odpowiednich orzeczeń (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, nie publ.; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 43; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06; z dnia 30 maja 2005 r., I PK 23/05, nie publ.).

Przedstawione uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia powyższych wymagań, ponieważ nie zostało należycie sformułowane żadne zagadnienie o charakterze jurydycznym, które wymagałoby rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Skarżący ograniczył się bowiem do opisu fragmentu stanu faktycznego, przedstawienia własnego poglądu oraz przytoczenia też kilku orzeczeń sądowych.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. *a contrario* odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania. Podstawą oddalenia wniosku pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego było jego nieprawidłowe sformułowanie, tj. brak powiązania z wnioskiem o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania.

jw

I.n